

N:o 232.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 24 maj 1909.
— — — — Andra Kammaren den 24 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen angående sofbplatser för tredje
klassens passagerare å statens järnvägar.*

[Första Kammarens tillfälliga utskotts (N:o 2) utlåtande N:o 20].
[Andra Kammarens tillfälliga utskotts (N:o 3) utlåtanden N:is 18 och 43].

Till Konungen.

Uti en inom Riksdagen väckt motion har framhållits behovet af att en utredning verkställes beträffande huruvida det å statens järnvägar lämpligen kan beredas resande i tredje klass tillfälle att emot skälig afgift erhålla sofbplatser för resor under nattetid.

I likhet med motionären anser Riksdagen, att det uti vårt långsträckta land skulle vara synnerligen önskligt, om å statens järnvägar sofbvagnsplatser kunde beredas äfven åt resande uti tredje klass. Visserligen synes en af järnvägsstyrelsen upprättad, för Riksdagens vederbörande utskott tillgänglig uppgift om antalet resande, hvilka under i uppgiften angifna dagar af mars månad 1908 på en sträcka af mera än 200 kilometer medföljt nattsnälltågens tredje klass å vissa linjer af statens järnvägar, utvisa, att endast ett fåtal resande begagnat sig af dessa tågförbindelser i sagda klass. Detta förhållande beror dock till en del helt visst därpå, att de flesta resande, som skulle önska resa uti tredje klass

å nattågen, undvika att i denna klass medfölja dessa tåg, då de icke vid en sådan resa äga tillgång till sofplats. Frågan om inrättandet af tredje klass sofvagnar är emellertid i främsta rummet en ekonomisk fråga. Då statens järnvägars utgifter på sista tiden af olika anledningar i högst betänkelig grad ökats, utan att inkomsterna i motsvarande mån stigit, måste noga öfvervägas, huruvida de kostnader, som föranledas af förändringar i trafikeringen, komma att täckas genom motsvarande inkomster. Införandet af sofplatser för resande i tredje klass skulle enligt utredning, som från järnvägsstyrelsen kommit Riksdagen tillhanda, nödvändigöra ej mindre anskaffning af för sådant ändamål särskildt anordnade vagnar än äfven höjning af vagnvikten per resande med ända till 30 procent. Frågan blir då, huruvida så många resande komma att anlita dessa sofplatser, att tilläggsafgifterna för desamma åtminstone i det närmaste kunna komma att motsvara de ökade kostnaderna. För att få denna fråga så tillförlitligt som möjligt besvarad, kräfvdes emellertid en mera grundlig och noggrann utredning än hvad Riksdagen varit i stånd att åstadkomma. Likaledes torde förevarande fråga behöfva ytterligare utredas ur teknisk-hygienisk synpunkt.

Då emellertid något tillförlitligt omdöme i berörda afseende icke torde kunna vinnas af enbart utredning och beräkningar, anser Riksdagen försiktigheten bjuda, att, innan sofvagnslägenheter för tredje klassens passagerare inrättas i alla sofvagnsförande nattåg å statsbanorna, försök i mindre skala anställas för att utröna lämpligheten af anordningen såväl i praktiskt som ekonomiskt afseende. Någon större ekonomisk risk torde icke genom anställande af sådana försök komma att åsamkas staten och en i görligaste grad säker erfarenhet skulle därigenom vinnas, huruvida en utvidgning af anordningen vore lämplig.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta verkställa utredning huruvida sofvagnar för tredje klassens resande å statens järnvägar lämpligen böra anordnas samt vidtaga de åtgärder, som på grund däraf kunna föranledas.

Stockholm den 24 maj 1909.

Med undersätlig vördnad:
